

**Проект
„Прозора Україна” для Східного Партнерства. Громадське та медійне сприяння”**
Виконавець в Україні:

Центральноукраїнський регіональний навчальний центр Інституту Демократії ім. Пилипа Орлика,
бульвар Шевченка, 117, оф. 222, 18000, Черкаси; тел./факс (0472) 32 25 07;
e-mail: curtc.cherkasy@gmail.com; <http://www.curtc.org.ua>

**Проект
„Прозора Україна” для Східного Партнерства. Громадське та медійне
сприяння”**

(Коротка інформація для можливих учасників та всіх зацікавлених)

Дуже коротко про наші наміри.

Цей проект - наступний у цілому ряді зусиль давніх партнерів Інституту демократії імені Пилипа Орлика – Центральноукраїнського регіонального навчального центру (Черкаси, Україна) та Щецинського регіонального центру Фундації розвитку місцевої демократії (Щецин, Польща) – у популяризації і запровадженні у виконкомів міських рад України заходів, що підвищують прозорість їхньої роботи та надання мешканцям адміністративних послуг. За взірць таких заходів була взята модель „Шести засад доброго врядування” та громадянська акція „Прозора Польща”, яка розпочалася в Польщі у 2004-му році, триває вже у вигляді Всепольської програми досі і визнана однією з найуспішніших громадських антикорупційних ініціатив у Європі.

Модель „Шести засад доброго врядування” є комплексом конкретних заходів, які дозволяють вдосконалити роботу виконкомів з мешканцями, підвищити прозорість роботи і довіру в громаді, включити громадськість у розв’язання проблем, які стоять перед міською спільнотою. Ці заходи об’єднані у 6 груп, які названі: „Прозорість”, „Нетерпимість до корупції”, „Залучення громадян”, „Передбачуваність”, „Фаховість”, „Звітність”. Їх реалізація у польських самоврядних структурах дозволила вивести місцеве самоврядування в Польщі в число найшановніших суспільних інститутів як з точки зору ефективності роботи, так і з точки зору довіри громадян. Ці ж заходи зарекомендували себе в середовищі українських практиків місцевого самоврядування як конкретні механізми забезпечення прозорості роботи виконкомів, запобігання корупційним проявам та небезпекам виникнення обставин, що породжують корупцію. І, що також важливо, як заходи підвищення поваги і самоповаги усіх, задіяних у місцевому самоврядуванні осіб, середовищ та інституцій.

Центральною метою Інституту демократії імені Пилипа Орлика (ІДПО) та Щецинського регіонального центру Фундації розвитку місцевої демократії (FRDL) є втілення в Україні програми „Прозора Україна”, аналогічної „Прозорій Польщі”. Партнери переконані в результативності своїх зусиль для підвищення поваги, довіри, ефективності українського місцевого самоврядування. І вже на цей час зробили чимало для досягнення цієї мети.

Що вже зроблено?

За майже 6 років роботи ІДПО та FRDL десятки міських голів і працівників виконкомів міст з усієї України змогли на власні очі пересвідчитися у досягненнях „Прозорої Польщі”, у цілому ряді міст частково впроваджувалися заходи моделі „Шести засад вдалого управління”. Фінансове сприяння

польська допомога

**Проект співфінансований в рамках польської допомоги для закордону
Міністерства Закордонних Справ Республіки Польща у 2011 році**

зусиллям ІДПО та FRDL надавали різні шановані донорські інституції. Перший здійснений партнерами проект мав назву **"Прозоро, етично та ефективно. Розвиток місцевого самоврядування в Україні"** (2006, співфінансований програмою Польсько-канадської Співпраці задля Розвитку). Цей проект переконав міських голів, у необхідності та можливості втілення програми, подібної до „Прозорої Польщі” в Україні. Проект **"Прозора Україна” - лідери для етичного самоврядування"** (2007, співфінансований RITA) дозволив підготувати першу групу українських експертів та розробити першу українську версію Програми, якій дали назву за аналогією з польською – „Прозора Україна”. Наступний проект - **"Прозора Україна. Побудова ефективного та етичного самоврядування в Україні"** (2008, МЗС) дозволив провести навчання групи регіональних експертів (50 осіб), які будуть надавати допомогу установам в реалізації засад та видати методологічний посібник програми. В рамках цього ж проекту був створений **спеціальний Інтернет-ресурс „Прозорої України” – www.prozora.org**. Проект **"Міжнародне партнерство задля Прозорої України"** (2009, співфінансований програмою Транскордонного партнерства) – розширив коло партнерів, зробивши крок до включення „Прозорої України” у європейський контекст антикорупційних зусиль – до ІДПО та FRDL долучилися німецькі партнери з організації *Europaischer Austausch gGmbH*. У 2010 році у партнерстві з Тшебятувом перевірялися можливості використання моделі співпраці польського та українського міст у сприянні впровадження заходів „Прозорої України” цієї програми (проект **„Тшебятув – Канів: співпраця задля прозорого самоврядування"**, грант Міністерства Закордонних Справ Польської Республіки, 2010).

Що і чому збираємося робити?

У 2010 році FRDL та ІДПО постали перед необхідністю проаналізувати свої попередні зусилля і виробити стратегію остаточної підготовки масової акції „Прозора Україна”. Це було зроблено в рамках проекту **"Прозора Україна - аналіз результатів 2006 - 2009"**. (2010, за фінансового сприяння RITA). Звіт, підготовлений **проф. А. Гіза-Полещук**, керівником Майстерні соціологічних досліджень „Сточня” при Варшавському університеті, та **Й. Конечна-Саламатін**, підтвердив актуальність та відповідність завданню розробленої концепції „Прозорої України”, вказуючи водночас на необхідність посилення комунікаційних, просвітницьких та рекламних заходів, як на національному рівні, так і у громадах, що долучаються до Програми.

Таким чином, маємо концепцію „Прозорої України”, результати досліджень, які підтверджують її доцільність, зацікавленість з боку міських голів, експертів регіональних та для супроводження виконання конкретних завдань, маємо цікавість з боку європейських організацій та готовність надати підтримку, але нам необхідне сприяння з боку журналістів та неурядових організацій в самій Україні. Саме це є завданням проекту „Прозора Україна” для Східного Партнерства. **Громадське та медійне сприяння”. Успіх саме цього проекту стане запорукою впевненого старту першого етапу масового впровадження „Прозорої України” в українських містах.**

Отже головними цілями Проекту „Прозора Україна” для Східного Партнерства. Громадське та медійне сприяння” та результатами, на які розраховують ІДПО та FRDL є:

- Побудова інформаційної медійної підтримки для Програми "Прозора Україна", завдяки повідомленню українським журналістам (переважно місцевих ЗМІ різних типів) знань щодо засад доброго врядування, цілей, методів та можливостей "Прозорої України".
- Формування суспільної підтримки програми шляхом отримання активістами українських громадських організацій знань стосовно доброго врядування, методів участі громадськості та моніторингу.
- Забезпечення підтримки для програми "Прозора Україна" з боку активних громадян в місцевих громадах у декількох регіонах України.

**Проект співфінансований в рамках польської допомоги для закордону
Міністерства Закордонних Справ Республіки Польща у 2011 році**

Кого запрошуємо до нашої команди, що пропонуємо і що очікуємо?

Безпосередніми учасниками проекту стануть понад **50 осіб** - переважно журналісти та активісти громадських організацій з усіх областей та АР Крим. Усі вони будуть відібрані за результатами розгляду конкурсних анкет, які можна буде знайти за оголошеннями на **Інтернет-сайті „Прозорої України” www.prozora.org**, провідних Інтернет-ресурсах організацій громадянського суспільства www.gurt.org.ua, www.civicua.org.ua, на сторінках провідних Інтернет-видань, друкованих видань. Оголошення про проект розсилатимуться також поштою на адреси управлінь внутрішньої політики обласних державних адміністрацій, обласних осередків Національної спілки журналістів України, провідних засобів масової інформації в областях та АР Крим, електронними листами. **Організатори проекту сподіваються на сприяння всіх у розповсюдженні цієї інформації.**

Відібрані для участі в проекті журналісти та представники громадських організацій візьмуть участь в одному з триденних семінарах проекту (в залежності від регіону), які пройдуть: з 19 по 21 травня у Алушті – для Східного і Південного регіонів, з 26 по 29 травня у Черкасах – для Центрального і Північного регіонів, наприкінці червня (дата уточнюється) у Львові – для Західного регіону. На цих семінарах за участю польських та українських експертів обговорюватимуться теми:

- Етика в органах місцевого самоврядування - основні питання;
- Корупція при адмініструванні вирішення питань місцевого самоврядування і перспективи України;
- Перспективи реформи місцевого самоврядування в Україні - дискусії;
- „Шість засад доброго врядування” - метод побудови етичного та ефективного самоврядування;
- Інструменти для створення прозорого самоврядування;
- Завдання та можливості дій засобів масової інформації задля побудови етичного та не корумпованого самоврядування;
- Комунікація у місцевій громаді та перспективи реалізації "Прозорої України";
- Третій сектор у процесі створення та функціонування самоврядування в Україні - стан та перспективи;
- Принципи співробітництва між трьома секторами в рамках "Прозора Україна"
- "Прозора Польща - польська програма, як партнерська пропозиція для України. Підготовка до поїздки в Польщу.

За час до навчальних візитів до Польщі учасникам проекту належатиме виконати домашнє завдання. Представникам НГО – провести інформаційні зустрічі з членами і симпатиками своєї організації, із зацікавленою громадськістю, а також провести невелике підготоване в ході семінарів) дослідження щодо прозорості та ефективності роботи міськвиконкомів у своїх регіонах. Журналістам – підготувати та оприлюднити у своїх виданнях матеріали на теми прозорості та ефективності роботи місцевого самоврядування, провести бліц-інтерв'ю з приблизно 15 службовцями різних виконкомів чи органів місцевої влади з різних місцевостей свого регіону. Весь отриманий таким чином аналітичний матеріал буде розміщений на сайті „Прозорої України” www.prozora.org.

Наступними заходами проекту „Прозора Україна” для Східного Партнерства. Громадське та медійне сприяння” стануть навчальні візити до Щецина, для яких будуть сформовані дві групи учасників. 1-а група, до якої увійдуть переважно журналісти відвідає Польщу наприкінці серпня-початку вересня. Загалом семиденне стажування, яке має на меті розробку

польська допомога

**Проект співфінансований в рамках польської допомоги для закордону
Міністерства Закордонних Справ Республіки Польща у 2011 році**

планів комунікації „Прозорої України”, складатиметься з двох частин – 4-денного семінару на базі Щецинського навчального центру FRDL, під час якого учасники за допомогою польських експертів і тренерів, а також практиків польського місцевого самоврядування розглядатимуть наступні теми:

- Двадцять років місцевого самоврядування у Польщі - концепція, реалізація та розвиток реформи місцевого самоврядування та наслідки самоврядних зміни для Польщі.
- "Європейська хартія місцевого самоврядування" – функціонування в Польщі та України (обговорення);
- Роль ЗМІ в реалізації реформ і стимулюванні змін, орієнтованих на розвиток - "Газета виборча" в громадянській акції "Прозора Польща";
- Засади "Прозорої Польщі" - зміст і еволюція (засада прозорості, нетерпимості до корупції, залучення громадськості, передбачуваність, фаховість та звітність) - значення медійної підтримки для ефективності програми;
- Методи впровадження та підтримки процесу польськими ЗМІ - навчання, робота експертів і консультантів, веб-сайт, оцінка та аудит);
- Наслідки реалізації завдань в виконках;
- Польське самоврядування та розвиток місцевих ЗМІ та Інтернет;
- Створення місцевих планів комунікації для реалізації „Стратегії впровадження та комунікації Програми "Прозора Україна".

З наступних дні учасники стажування в менших групах відвідуватимуть редакції місцевих ЗМІ, виконками місцевих та повітових (районних) рад, неурядові організації у містах Західнопоморського воєводства. Наприкінці кожного дня учасники ділитимуться враженнями з іншими групами та описуватимуть їх на сайті „Прозорої України” www.prozora.org.

Завданням другої групи стажистів, яка відвідає Польщі наприкінці вересня – на початку жовтня буде розробка планів громадського моніторингу впровадження завдань „Прозорої України”. Ця група складатиметься переважно з представників громадських організацій. Програма стажування складена аналогічно до програми 1-ї групи – 4 дні семінарських занять на базі Щецинського навчального центру FRDL та три дні студійних візитів в міста Західнопоморського воєводства з відвіданням неурядових організацій, виконкомів, редакцій місцевих ЗМІ з наступними обмінами враженнями та розміщенням їх на сайті „Прозорої України”.

Що ще відбудеться в рамках проекту?

Проектом „Прозора Україна” для Східного Партнерства. Громадське та недійне сприяння” передбачене видання книги „Прозора Україна” – посібник для журналістів та громадських діячів”. До нього увійдуть матеріали польських і українських авторів, присвячені тематиці проекту. Робота над виданням запланована таким чином, що кожен із учасників стажувань у Щецині зможе привезти із собою кілька примірників цього посібника для розповсюдження.

Підсумковим заходом проекту стане українсько-польська конференцію, яка пройде наприкінці листопада - початку грудня у Львові. Передбачається участь 60 осіб в тому числі 12 – з Польщі. З українського боку планується запросити службовців органів місцевого самоврядування, науковців, журналістів, активістів громадських організацій. Учасники з Польщі представлятимуть експертське середовище та практиків місцевого самоврядування. У якості доповідачів та ведучих ми запросимо серед інших: польських депутатів Європарламенту, співробітників МЗС Польщі, які займаються Східним партнерством, експертів "Прозорої Польщі" та "Прозорої України", польських та українських посадовців самоврядування, які беруть участь у програмах, що будують прозорість у місцевій владі, активістів неурядових організацій, що надають підтримку розвитку місцевого самоврядування. Серед питань, що планується обговорити, буде й

**Проект співфінансований в рамках польської допомоги для закордону
Міністерства Закордонних Справ Республіки Польща у 2011 році**

можливість партнерства українських та польських муніципалітетів з метою впровадження заходів „Прозорої України” .

На що ми сподіваємося?

Організатори проекту „Прозора Україна” для Східного Партнерства. Громадське та медійне сприяння” в результаті сподіваються на формування першої команди журналістів та громадських діячів з високою компетенцією в питаннях забезпечення прозорості місцевого самоврядування, обізнаних з передовим європейським досвідом поліпшення роботи органів місцевого самоврядування на основі моделі „Шести засад доброго врядування”.

Є сподівання також побачити спадкоємність інтересу до забезпечення прозорості роботи у нинішніх владних команд українських муніципалітетів. Успіх проекту буде своєрідним сигналом Європейським інституціям про наміри і готовність до практичних дій у впровадженні заходів запобігання корупції на місцевому рівні та підвищення ефективності роботи і відкритості в українському місцевому самоврядуванні.

Детальна інформація:

На сайтах „Прозорої України” www.prozoga.org та Центральноукраїнського регіонального навчального центру ІДПО www.curtc.org.ua;

За телефонами: (0472) 32 25 07 (і факс), (067) 583 43 52 – Магдалена Братко, (067) 45 46 585 – Оксана Колісник;

e-mail: curtc.cherkasy@gmail.com, okolisnyk@gmail.com, magdalena.bratko@gmail.com

